

drugovi podnesao je još 16 t. m. interpelaciju na ministra bogostvoja i nastave radi dvojakoga postupka c. kr. oblasti u školstvu u Istri, jeranoga prema Talljanom drugoga prema Hrvatima, napravednoga i nezakonitoga prema ovim posljednjim.

Skupština „Gospodarske zadruge“

u Kastvu dno 7. marča 1909.

Na poziv podpredsjednika občinskog načelnika g. Kazimira Jelusića održavala se je glavna skupština „Gospodarske zadruge“ u dvorani g. Benedikta Vlahu u Kastvu pod predsjedanjem istog podpredsjednika od 9 u jutro do 1 po podne. Zadržavara prisutno bilo do 400. Da se po broje, položilo je svakoji komad novca i sabralo se time 11 kruna na korist Družbe sv. Cirila i Metodaa za Istru.

Predsjedatelj Jelusić otvoriv skupštinu izručio je skupštinarom pozdrav predjedsjednika g. Dra. M. Laginja, koji zapriječeno brzojavno se izpričao.

Predstavlja i pozdravlja narod, zast. g. prof. Vjekoslava Spinić, koji je nadošao da prisustvuje skupštini, da čuje želje svojih biranaca i skupštinaru; predstavljr i pozdravlja novog učitelja poljodjelstva g. Jakova Žnidarića, a skupštinaru se pozdravom pridružise.

Pozdravlja i sve ostale skupštinaru zadovoljan, što su se toli mnogobrojno pozivu odazvali.

Spominje kako je ova „Zadruga“ brojala koncem prošle godine 775 članova a danas ih broji 789, i to ne samo na papiru, kako to naši protivnici klaveću, već sve pravih i plaćajućih članova. To svjedoči najbolje današnja skupština a svjedoči blagajnički dnevnik, jer je od 775 lanjskih članova 608 njih redovito uplatilo članarinu god. 1908., a uplatilo ih je 124 zaostalu i uplatiti će ju i ostali, koji duguju, sami i nitko drugi za nje. Protivnici srame se, što je nas mnogo, a njih malo, pa varaju druge. Po izvješću zemaljskog kulturnog vieća za god. 1907. broje talijanske zadruge u Istri, u koliko su izkazane, 8 njih ukupno 836 članova, dočim samo jedna naša broji 789. Talijanskim zadrugam dalo je kulturno vieće svakojakih podpora, našoj za god. 1908 nije dala ništa. K tomu, pišu, da nam je vlada dala nekotjih 6000 K, a nismo vidili niti filira. Konačno sjeća se predsjedatelj pokojnika — članova koji su od zadnje skupštine umrli, izlječiv napose bivšeg u prijašnje doba podpredsjednika a u zadnje doba člana nadzornog odbora g. Frana Dukića-Diračića, kojima skupštinaru kliču „Slava“, i zaveliv živućim kricpko zdravlje, poziva tajnika da izvjesti skupštinu o prošlogodišnjem djelovanju „Zadruge“.

Skupštinaru pozdravise srdačno nagovor g. predsjedatelja.

Izvještaj tajnika.

Slavna skupštino!

Ovogodišnja skupština ove zadruge obdržaje se nešto ranije iz razloga, što je dosadašnjem odboru iztekao trogodišnji rad njegovog službovanja, te imaju skupštinaru da danas izaberu novi zadržni odbor. — Što je dosadnji odbor učinio za članove ove zadruge u posljednjim trim godinama, to vam je gospodo poznato iz godišnjih izvještaja ove zadruge. — Odbor se zaista skrbio, da bi čim više koristio prisrbrbio članovima ove zadruge, ali ako nije svagdje mogao da postigne svog cilja, bio je razlog tomu, što ili molbe zadruge radi donake raznih podpora nisu bile uslišane sa strane nadležnih oblasti, ili puko nisu društvena sredstva dozvoljavala, da se potrobi i želji pojedince udovolji sa strane same zadruge.

Prilikom prošlogodišnje glavno skupštine bilo vam je sročeno, da je u okru-

žju ovog kotara a napose ove zadruge potrebno da bude namješten jedan putujuć učitelj poljodjelstva. — Na zamolbu ove zadruge kao i občina u tom predmetu, toj se je potrebi sa strane c. kr. vlada i udovoljilo, te je takav putujući učitelj poljodjelstva već namješten u Voloskomi i pohodio je već više puta Kastavtinu, te se nadamo da će teli mnogo doprinjeti, da se i ovdje gospodarstvena grana bolje razvije i donese kmetovima čim veće koristi. Tog putujuć učitelja poljodjelstva u osobi g. Žnidarića s veseljem pozdravljamo i želimo da mu bude medju nama što ugodniji život, željom, da i on u svojem svojstvu uzradi na korist ovdješnjeg naroda.

Koncem minule godine obavili su se u pokrajini izbori za zemaljski sabor. — Tim činom, nade je, da će se koli političke toli gospodarstvene prilike u Istri promjeniti i krenuti na bolje slavenskom stanovništvu Istre. Svim vama poznato je, da su dosad u Istri bili na vladi i gospodarili jedino Talijani, ali novim kompromisom izmedju njih te Hrvata i Slovenaca, neće oni sami unapriječ moći, da slobodno i po svojoj volji i nadalje upravljaju sudbinom pokrajine Istre.

(Nastavit će se)

Pogibelj rata.

Mi smo se malo bavili sa austrijsko-erbskim sporom, jer smo držali, da će se isti mirnim putem poravnati i jer nismo htjeli plašiti naših čitatelja bez razloga i prije nego li nastane prava pogibelj. Nu sada se više neda ni tajiti ni prikrivati pogibelji rata, koj bi mogao baš usljed tog spora izmedju Austro-Ugarske i Srbije nastati.

Povod tomu sporu dalo je pripojenje zaposjednutih pokrajina Bosne i Hercegovine k Austro-Ugarskoj monarhiji.

U Bosni i Hercegovini žive naš narod t. j. Hrvati, Srbi i Muhamedanci, koji govore istim jezikom, ali su podijeljeni u tri vjere.

Većina stanovništva Bosne i Hercegovine izuzam većine pravoslavnih ili Srba očekivala je odavna pripojenje ovih zemalja k Austro-Ugarskoj. Na tom su radili već dulje vremena diplomatski i vojnički krugovi monarhije. Izliku ili povod pripojenju dala im je djelomično sama Turska, koja je prošle godine neočekivano podala svojim podanicima ustav. Službeni su naši naima krugovi tvrdili, da je Austro-Ugarska morala pospješiti pripojenje Bosne i Hercegovine radi toga, što je doznala da Turska nesmatra cara i kralja Frana Josipa ovlaštenim na to, da Bosni i Hercegovini da de ustav. Austro-Ugarska nije smjela dopustiti, da dodje od strane Turske do prigovora, jer bi bila tada nužna dva vojnička s bora, da uzdrže mir i red u zemlji. Jeli su se krugovi pozivali i na „veliko-srbsku“ agitaciju u obih zemljah, čime da je ugražen unutarnji mir i poredak u tih zemljah. I tako je izdan dne 7. novembra 1908. proglas Njeg. Veličanstva cara i kralja i Frana Josipa pučanstvu Bosne i Hercegovine, kojim mu obznanjuje, da svoju vladnu čeka prava proširuje na Bosnu i Hercegovinu, te kojim naviešta stanovništvu ustav.

Dne 12. novembra 1908. predložena je carovinskomu vieću na razpravu zakonska osnova o pripojenju Bosne i Hercegovine k monarhiji. Takova osnova predložena je i ugarsko-hrvatskom saboru na razpravu.

Polovicom mjeseca decembra prošle godine došlo je u carovinskom vieću na razpravu prednost zakonske osnove o pripojenju Bosne i Hercegovine. Tim povodom označilo se sve stranke parlamenta svoje stanovište prema toj osnovi. Svoja stanovište označilo i slovenski, napose jugoslavenski zastupnici. Medju ovimi spo-

mlinjemo napose zastupnike Dra. Laginja, Dra. Šušteršiča i Dra. Trosića. Sva trojica priznaše pripojenje kano gotovu činjenicu iztaknavu, da Bosna i Hercegovina pripadaju po poviesti i državnom i narodnom pravu kraljevini Hrvatskoj. Zastupnik Laginja iznatio je tim povodom temelj jugoslavenske politike, t. j. da južni Slaveni pod stanovitim uvjetoi, i držeći se narodnog programa, uzimaju pripojenje kao gotovu činjenicu do znanja.

Govor našeg zastupnika djelovao je veoma povoljno koliko na parlamentarne zastupničke krugove svih stranaka, toliko i na vladine krugove. Sam ministar predjednik barun Blenkerth izrazio se je o tom govoru ovako: „Govor dra. Laginje nije dug, ali ono, što je u tom govoru tarečeno, zaslužuje osobitu pažnju“.

Protiv pripojenju Bosne i Hercegovine prosvjedovala je prva turska vlada držeci, da su tim povriedjena sultanova vladalačka prava. Radi toga nastao je diplomatski spor izmedju Turske i Austro-Ugarske, koj bijaše sretno poravnat time, što se je ova posljednja obvezala na novčanu odštetu Turskoj.

Medjutim je nastao drugi spor izmedju Austro-Ugarske te Srbije i Crne Gore. Ove dvie slavenske državice ne samo da su prosvjedovale kod velevalstih, koje su sudjelovale kod berlinskog kongresa, najodlučnije protv pripojenju Bosne i Hercegovine Austro-Ugarskoj, već su se dapače stale i pripravljati na rat za slučaj kad se nebi njihovom zahtjevu zadovoljilo. Ono su zahtjevala ponajprije, da se to pripojenje neima priznati pravovaljanim, jer da bijaše Austro-Ugarska na kongresu ovlaštena jedino na zaposjednuće, nipošto na pripojenje Bosne i Hercegovine. Zahtjevale su kasnije, da se podieli Bosni i Hercegovini samoupravu pod pokroviteljstvom vlastih, bilo i Austro-Ugarske i konačno su zahtjevala, da se njima dade kao odštetu za to pripojenje dio turskoga zemljišta. Svoje zahtjeve osnivaju one na državopravnom i na narodnom pravu, te na svom zemljopisnom položaju. — Dokazuju naima, da je bar jedan dio Bosne i Hercegovine pripadao u staro doba Srbiji, da žive u zaposjednutih zemljah srbski narod i da pripadaju njima te pokrajine kao neposrednim susjedom po zemljopisnom položaju.

O tim zahtjevima, koji su, bi reč, ograničeni u zadnje doba na samu zemljištnu odštetu, vieća i razpravljaja diplomacija velevalstih već skoro tri mjeseca.

Austro-Ugarska neće da čuje ništa bilo o kakvoj odštetii držeci, da je izmedju nje i Turske račun glede Bosne i Hercegovine poravnat, te da se u njihov posao neima nitko uplićati.

Usljed toga njezinoga odpora razdraženi su još većma Srbi kraljevine i knezevine. te se danomice sve to bolje na rat protiv Austro-Ugarskoj spremaju.

U tim okolnostima našla se je i vlada Austro-Ugarske prisiljenom, da se za svaki slučaj pripravi. O tim pripravama nesmije se javno razpravljati, ali toliko se kazati može, da je ministarstvo rata znatno pojačalo posade na svojih granicah protiv Srbije i Crnoj gori. Pogibelj rata je obćenito priznata jer o njoj i službeni listovi pišu.

Predstavnici velevalstih napltnju sve sile, da se mir suduva nastojeć uplićati koji u Beču toli u Bologradu u tom smislu na odlučujuće krugove.

Pogibelj rata je dakle bez dvojbe velika, ali nije izgubljena jošie nada, da nešto poći za rukom diplomaciji strahote rata odstraniti.

Iskreni prijatelji mira uložit će sve sile, da se dragocjeni mir sačuva. Mi želimo iz puna srca i kao krsćani i kao Slaveni, da nas Bog očuva grozota rata, u kojem bi proteklo najviše slavenske krvi.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Na uspomena pokoj. Antuna Kraljića, c. i k. viceg pomorskog podčastnika, koji je dne 26. pr. mj. onako nesretno poginuo na Nj. V. brodu „Stephanie“ u Tivtu (Dalmacija), primili smo od prijatelja mu, rođjaka i kuma, ove redke;

Dne 26. veljače 1909. u noći stignula mi je žalosna vijest da je u Tivtu u Dalmaciji snasla nesreća i dala mu smrt okolo 5 sati poslije podno Antonu Kraljiću c. i k. višem podčastniku kod c. i k. mornarice, rođen u Dubašnici na otoku Krku, 1860. Ljubljen od svakoga koji ga je poznao i koji ga je približavao. Ostavio je razvijenju i tužnu suprugu Antu rođjena Skarpa iz Mallnske na otoku Krku, i jednog sina Tončića od 11 godina, koji marljivo uči u gimnaziji u Pulji. — Pred dvie godine bio je pokojnik uzvijen na najzadnju čast, što ju podčastnik postići more, na: k. u k. Ober-Stabs-Bootsman. Bio je odlikovan ratnom kolažnom koju je zaslužio u vrijeme rata u Kini 1901, zatim jubilarom kolažnom itd. Njegova nesreća raztužila je mnoge, koja će im ostati do smrti veliki udarac i tužna žalost. Antono, bratučeće i kume mili, za tobom duboko žalim, spominjat će se tebe i u pameti će to držati dok živim. Gospodin Bog te pomiluj i lahka ti bila zemljica na koju mi za te suze ronimo i ronit ih ćemo dok živimo. I. M.

Za ublaženje blede u Istri. Za olakšanje blede u Istri, ministarstvo je dalo na raspolaganju 50.000 K za kotar koparski i puljski, 70.000 K za porečki i pazinski, 10.000 K za lošinjski, a 20.000 K za kotar Krčki.

U „Omnibusu“ od 20. t. mj. upravlo je veleuč. g. Dr. Matko Laginja na zemaljskapetana Dr. Rizzi-a otvorano pismo, kojim ga pozivlje, da sazove konferenciju zemaljskih zastupnika, na kojoj bi se pogovorili radi ublaženja blede u Istri i odredili iz zemaljskih sredstava potrebnu svotu za pripomoć i razne radnje, kojima bi se dalo zaslužbe stradajućem pučanstvu. Ujednom bi sa toga saatanka pozvali c. k. vladu da što oblatijim doprinosom podpomogne okriju zemaljskog zastupstva.

Za pravo javnosti. Čitamo u talijanskim listovih, da je ravnateljstvo talijanske prkos gimnazije u Pulji zamolilo pravo javnosti. Ta je gimnazija ustrojena bez svake potrebe iz zemaljskih sredstava; uzdržavana je dakle novcem i našega naroda, koji doprinya poreze i nameće u zemaljsku blagajnu. Rekosmo, da je ustrojena bez svake potrebe, a to je lahko dokazati time, što Talijani Istre imadu zemaljsku realnu gimnaziju u Pazinu i državnu gimnaziju u Kopru.

Kad se je u Pulji ustrojilo talijansku gimnaziju sa privolom vlade pisale su novine, da se je občina Pula (zastupnik Rizzi u njezino ime) obvezala, da će občina otvoriti tamo hrvatsku školu ako vlada pristane na ustrojenje talijanske gimnazije. Gimnazija je ustrojena i otvorena sa prvima razredom ali o otvorenju hrvatske pučke škole nigdje ni spomena. Sada pitaju Talijani za svoju gimnaziju u Pulji pravo javnosti pa ako im je vlada u istinu dozvolila ustrojenje tog zavoda, tada bi morala zahtjevati sada od Talijana, da izpuno svoju obevu t. j. da otvore hrvatsku pučku školu u gradu Pulji. Inače njim nebi smjela pod nijednim uvjetom dati pravo javnosti. Ona imadu sada u svojim rukama oružje a da ih prisili na održanje rječii. Hoće li se c. k. vladu poslužiti tim svojim pravom?

Voloski kotar:

Ispravli. U vijesti o smrti neprežaljenog našeg zemljaka Alberta Rosovića, čiju preranu smrt javismo u posljednjem broju,

odkrata se je izvjesitelju pogriješka označivši čin pokojnika u vojsci, da je bio major, što ne stoji, je pokojni Albert Rosović bio c. i. k. podpukovnik (Oberleutnant), da ga je Bog pozvao, bio bi dotjerav do generala — kako su govorili svi u ojnlekim krugovima.

Porečki kotar:

La Sala Ferenc kod Vinkovaca.

Dne 28. p. mj. obdržala se je glavna skupština naše podružnice, na kojoj je bio zabran novi odbor i to: predsjednikom Ivan Stojnić od Sime, zamjenikom Mate Ferenc, krojač, tajnikom Mate Beaković, trgovac, zamjenikom Anton Brečevac od Antona, blagajnikom Mate Pilat od Matija, zamjenikom Anton Vranić od Jurija. Poružnica broji 115 članova.

Kako javismo u „Našoj Slogi“ od dne 24. 12. 1908. da ćemo načiniti veselilo u spomenu otvorenja naše škole u postupnoj dobi, javljemo našim rodoljubom da nam nije bilo moguće toga izvršiti radi toga što smo imali zadosti zatvorenog prostora a vrijeme nije bilo takovo da se je moglo učiniti na otvorenom, i tako smo odrekli obdržavati tu svečanost u ljetnoj dobi, te ćemo dan svečanosti objaviti na dobu u našim narodnim listovima „Našoj Slogi“ i „Omnibusu“. Dne 15 t. m. sastao se je viš. gospod. Fabijanić iz Kaldira sa tajnikom naše podružnice u župnoj kući Sv. Vitala, po komu je darovao našoj podružnici jednu krunu, komu se najsrdačnije zahvaljujemo, i želimo da bi se i drugi rodoljubi u njega ugledali.

Iz Topoloveca kod Oprtija. Zalostna vijest javlja se svim prijateljem naroda da je dne 18. marča izdahnou naš vjerni rodoljub i boritelj protiv dušmaninu našeg jekika Grgur Šaule od Jureta.

Bio je on u svojoj vrijeme mučenikom za naš narod.

Počivaj (mili Grgure ljubitelju naroda u miru — bila tebi lahka zemljica! Ako si trpio na ovom svijetu radi nezahvalnih prodanaca našeg naroda; neka tebe milosrdni Bog krani u vječnosti za naš narod krunom zasluge tvoje. —

Franina i Jurina.

Fr. Jezero nos dinboko poilo, ma non je lipo hodilo! Vara: fabrikoli smo lih šiguro više lih si Bartoldi i Mušolini od ovega sveta, tako da non već perfin i niki impiegati, ki su trdi ma provični Talijoni, govoriuju, da smo „piu neri del carbon“. Na longini, ki ni ima nikul „tolike“, kako i niki „žestoki i dični“, ki su nos milijor puti i na se foza pokrivoili, na njijn, himo se mi rada čoro efogot. Kuntra njemu i sin novin succen eli prežontontont, ki otkrivaju sado noše debele i tusto marune, kakovih se insuma ne čuje sakidon, zrigoli smo više loži lih je sloviku vrsni na glavci. Na nošu drogu i dobru junt u posloli smo kuntra njijn tuliko rekorši, ke non je nako rada i gratis pomoga delat noš „son-tul“ Tontini zi središća, i za tulike merite non je eko posla nikidon tolijonski šigurin perlin pisoni testot „della sua pienissima fiducia verso di noi“.

Jur. A ki tako govori, Frane?

Fr. A i one patronese, ka biju sloviku rozblile, glavci, ko bi in, se slda reč, da nisu one „del puro sangue Italian“, i da....

Jur. Ma je sega tega nison pravo dosod zno.

Fr. Tr nisu tili eli mogli znot ni niki nosi študijoni va gradili, prke....

Razne primorske vesti.

Braća Česi za Istarsko Hrvats. Nedavno bilo je javljeno u novinama, da su češki gosti u Opatiji sabrali u korist istarske školske mladeži oko 8000 kruna. Čitali smo, da su pojedinci poklonili tko 600, tko 500, 400, 100, 50 kruna. Česi imaju kod kuće da vode strahovit boj s Niemcima, tako da i njima nikada ne dostaje sredstava u obrani svoje narodnosti i teritorija svoga. Pa što vidimo? Ti isti Česi, koji u svojoj domovini mogu da se narodno održavaju samo uz goleme žrtve, ne žale i većih iznosa, samo da mogu pomoći bratu Hrvatu na jugu. A što vidimo a druge strane? Vidimo mnogobrojne imućne Hrvate, kojima bi naša Istra morala biti najbliža, vidimo ih, gdje se na vapaje naše družbo oglašuju i ne daju joj ni onoliko, koliko joj od srca rad daje činom najneznatiji češki činovnik i najsiromašniji češki činovnik i najsiromašniji naš radnik. Možemo li ovako napried? Možemo li se tužiti na tudjince, koji nastoji i gleda, da nam otmo rođjenu našu zemlju, možemo li se mi tužiti na nj, dok mi u obranu te naše zemlje ne činimo ni onoliko, koliko to čini daleki naš brat, koji nije na nas ni teritorijalno ni nacionalno vezan? Premimo se, vrijeme je, da pogledamo prilikama ozbiljno u oči. Ta živimo u vrijeme, gdje se za maleni komad zemlje uzkomesao cijeli svijet, pa neka nam to bude naukom, od kolike je važnosti i znamenitosti za napredak jednog naroda za i najmanji pedaj njegove zemlje. Istra je hrvatska zemlja. To je ona već dokazala i snagom i brojem svojih ljudi, a hrvatska naša domovina nije tako velika, da bi na lahko ruku mogla ostaviti tu krasnu zemlju, da joj je tudjinac prisvoji. Ugledajmo se u braću Čeha i radimo za Istru, na koju gledaju pohlepno tolike nama neprijateljske oči. Napried za družbu sv. Cirila i Metoda za Istru.

Imenovanje. Podpredsjednik zemaljskoga suda u Trstu, pridjeljen vrhovnomu sudu u Beču g. Frane Dukić te savjetnik prizivnog suda u Trstu gosp. Mihovil Gabrielić imenovani su dvorskim savjetnici kod vrhovnog suda u Beču.

Podpore obiteljima pozvanih u vojsku. Nadležne oblasti javljaju, da obitelji rezervista pozvanih pod oružje kao što i onih koji su zadržani u vojničkoj službi, premda su istu dovršili, imaju pravo pitati podpore. Molbe za takove podpore imaju se upraviti na političku oblast, a novac će biti isplaćen od poreznih ureda.

Štipendija na uspomenu 60-godišnjice vladanja. Na uspomenu 60-godišnjice vladanja Njegovog Veličanstva cara i kralja Frana Josipa odlučila je komisija za posumljenje našega Krasa ustanoviti stipendiju od 500 K za siromašnog djaka iz Istre, koji uči c. k. višu sumarsku školu u Beču; nadalje će započeti s velikim nasadom mlade šume na otoku Cresu. Taj će nasad nositi ime „Šuma Frana Josipa I.“

Sa državne željeznice Trst-Poreč. Ministarstvo drž. željeznica dozvolilo je, da se između željez. postajni Kopar i Dekani u selu Lazaretu ustroj postajica za putnike i prtljagu.

Na postajici Novavas iste željeznice izdavat će od 15. o. mjeseca vozne karte Mate Osikovac, koji stanuje uz samu postajicu. Vojnici u i izvan službe te vlastnici logistimacije za sniženu vožnju, dobiti će vozne karte samo u vlaku. Ako tko ne

kupi vozne karte na postajici imati će da do, plati u vlaku odnosnu pristojbinu

Izbor u načelnništvo osjigura vajućeg društva proti nezgodam u Tratu, vršiti će se dne 31. marča o. g. Biral će radničke skupine VI. kategorije. Naši narodni kandidati jesu: Anton Jeriha radnik kod djevice Marije u Polju (Kranjska) kao član a Fran Gomikšek poslovođa u Solkanu (Gorlička) kao zamjenik.

Ovaj put biraju samo poslodavci, koji će dobiti potrobitne glasovnice, koje neka podpišu i uprave oni iz Primorja i Dalmacije g. Dr. Eduardu Slaviku odvjetniku u Trstu. Glasovnice treba da podpiše i jedan radnik ili povjerenik radnika.

Izpitni zrelosti na c. k. ženskom učiteljsku u Gorici započeti će dne 8. maja o. g. u 8 sati u jutro. Pravilno podkripljenje za to molbe imade se uložiti kod ravnateljstva zavoda do konca o. mj.

Izpitni učiteljskog usposobljenja za pučke i građanske škole, kano i specijalni izpitni započeti će pred c. k. izpitnim povjerenstvom u Gorici dne 10. maja u 8 sati prije podne. Nakon tih ispita započeti će odmah izpitni za ručne radnje za ženske i dječja zavajista.

Molbe imade se podnesti c. k. izpitnom povjerenstvu, dotično ravnateljstvu c. k. učiteljska tečajem ovoga mjeseca.

Dražbeni izrok.

Po zaključku od 12. febrara 1909. poslovni broj E 898/8—8 stavit će se dne 3. aprila 1909. u 10 sati prije podne u Smoljanih na javnu dražbu 62 hektolitra ornoga vina.

Stvari mogu se pregledati dne 3. aprila 1909. od 9—10 sati prije podne u Smoljanih.

G. i kr. kotarski sud u Vodnjanu, odio II, dne 12. 3. 1909.

STECKENPFERD-LILIENMILCH-SAPUN

Najblaži sapun za kožu kao i proti pjegama.

Dobiva se posvuda!

Preporučamo našim obiteljima Kolinsku cikoriju.

PRÄCISIONS-UHR GENF OMEGA

GRAND PRIX ST. LOUIS 1904

Plovitbeni red

vrijedi od 1. veljače 1909. do opoziva.

Pruga: Rijeka-Punat.

Skaki dan osim nedelje	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Skaki dan osim nedelje
prije podne 5.45	odl.	PUNAT	dol.	po podne 4.35
6.—	dol.	Krk	odl.	4.20
8.10	odl.	Glavotok	dol.	4.10
8.55	dol.	Malinska	odl.	3.25
7.—	odl.	Omilanj	dol.	3.20
7.30	dol.	RJEKA	odl.	2.50
7.40	odl.		dol.	2.40
8.25	dol.		odl.	1.55
8.30	odl.		dol.	1.45
9.30	dol.		odl.	12.45

Pruga: Baška-Punat.

Utorak Četvrt. Subotu	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Poned. i Petak
prije podne 4.40	odl.	Baška	dol.	po podne 6.—
5.30	dol.	Punat	odl.	4.50

Ujedno pristajanje u Staroj Bašci.

Ravnateljstvo si pridržaje pravo — prema okolnostima — promjene plovitbenog reda.

Agencija na Rijeci kod L. Fakulčića, Vln. Andrássy 25, PUNAT, dne 16. siječnja 1909.

RAVNATELJSTVO.

Pozor! Pozor!

50.000 para cipela.

4 para cipela samo za K 7.—

Radi obustave plaćanja nekolicin većih tvornica, ovlašten sam jednu ovcu zalihu cipela izpod cijene. — Svakomu čovjeku šaljem 2 para muških i 2 para ženskih cipela na vrbcu iz crne ili žute kože sa čvrstim poplatima, moderne i elegantne mode točno po pripisanoj mjeri.

Sva 4 para stoje samo K 7.—

Razasliše pouzcēm L. Zwelg's Schuh-Export KRAKOV broj 95.

Promjena dozvoljena, a na zahtjev vraćam i novac.

Najizvratnije i najbolje tambure pravi i razasliše

Prva sisačka tvornica tambura

J. STJEPUŠIN,

SISAK (Hrvatska).

Otkriveno na Pariskoj izložbi g. 1900. te na Milanskim izložbi 1890.

Osim tamburah i skladba za tambure imade razna glazbala kao: gusle, ciltare, gitare, mandoline, harmonike, okarine itd. za koje se šalje poseban cijenik sa slikami.

Veliki ilustrovani cijenik šalje svakomu franko i badava.

U ljetj tvornici izlazi strukovni tamburški mjesečni pod naslovom „Tamburica“ koji donosi uz pouku i krasne tamburške skladbe a stoji na godinu samo 3 kruna. — Tamburška škola istini com i čirilicom tiskana.

Poslovno geslo :

Uz mali dobitak, veliki promet, — istodobno samo dobra roba.

Imati dobro izdan žepnu uru nije uvijek prika uzika. Ipak za one, koji tražaju žepnu uru, a to je uz današnje prilike svaki koji praktično živi, ina samo takovu vrijednost, koja je doisto pouzdana. Iloje je ne imati uru, nego li takvu koja noli lošna. D. lica i pouzdanu uru čuva od kato i neugodnosti, nabraja se bojati da će se nepotrebno vrijeme utaman potratiti. Rošičta moći će se ločno obdržavati.

Ako dakle trebate takovu uru, to vam se najbolje preporučuju dobro poznato uru kao:

ORIGINAL GLASHUTTE, SOHAFHAUSEN, OMEGA. MORIER I ORIGINAL ROSKOPF-PATENT

od zlata, srebra, nikela i oceli imado uvijek veliki izbor na skladistu

Ljudevit Malitzky, urar

PULA, via Sergia 65.

Daje se eventualno i na obročno odplaćvanje. Voliki izbor svih drugih ura njihalica, budilica, briljantno i oplično stvari, i potrebšino za pušanje. Pošto češko mienjam robu, to ne držim cijenka, dosta je kod narudbe navesti vrst robe. Uz dobro jamstvo i preporuku šaljem stvari na izbor.

Skupština „Gospodarske zadruge“

u Kastru dne 7. marča 1909.

(Nastavak).

Proljeće i ljeto prošle godine bilo je izvanredno suho, a usljed toga trpilo su sve rastline, a osobito je narod ostao bez krme za prehranu marve. — Radi toga uzroka predviđalo se je, da će gospodari biti prisiljeni da prodadu do polovice svojih govoda, ne bude li im se priskoćilo u pomoć radi dobave siena i posija za prehranu blaga. — Uvidjajući odbor zadruge na nestašicu krme i preveliku štetu ako bi gospodari bili usiljeni, da prodadu svoja govoda zbog pomanjkanja krme, obratio se je molbama na pokrajinsko gospodarsko vijeće i na c. kr. vladu, da bi narodu ovog kraja bilo podjeljeno uz državnu podporu čim više siena i posija najme 2800 q. siena i 800 q. posija, a sama je zadruga pitala obzirom na potrebe gospodarâ 60.000 q. siena, da bi se gospodarima udovoljilo, da uzomgu prehraniti svoja govoda. — U proljeću 1908. primilo se je 370 q. siena, a osim toga čuje se istom sadu raznih prigovora, najme s jedne strane da primljeno sieno nije bilo valjano, a s druge strane od onih, koji ga nisu primili, zašto se je nije i njih uzelo u obzir. — Pamešan čovjek znati će opravdati i jedan i drugi prigovor, uzme li u obzir, da nije sieno bilo naručeno ni pregledano po čovjeku, koji pozna priliku ovog kraja, i s druge strane, da ea 688 q. nije moguće zadovoljiti 400 arućitelja. — Što se je siena primilo to se je i podijelilo a zeleć udovoljiti i ostalim gospodarima obratila se je zadruga molbom na gospodarsku svezu u Puli, da bi se kastavskim gospodarima dobavilo jošte nekoliko vagona siena uz državnu pripomoć.

Oskudica krme bila je obćenita širom Istre, pa je c. kr. vlada odlučila da bi kmetovima i drugim jednim sredstvom priskoćila u pomoć, najme opredjelila je osam strojeva za rezanje i mrvljenje loza, kojim materijalom moglo bi se uz malenu primjesu mekinja uspješno prehranjivati govoda. — Za takav jedan stroj, koji bi bio tjeran sa parnom silom, obratila se je i ova zadruga putem c. kr. kotarskog poglavarstva, da bi joj jedan bio podjeljen radi mrvljenja loza, kojima bi gospodari u nestašici siena ipak doskoćili nuždi da prehrane svoje blago. Do danas ne ima se odgovora da li će biti toj molbi udovoljeno.

Više puta bilo je već govora, da bi u ovaj kotar došao jošte jedan živinolječnik i tražilo se je sa strane ove zadruge, da bi takav bio namješten haš u Kastvu obzirom na svakidanje potrebe posjednika govoda. — Drugi živinolječnik je i dosao, ali je namješten u Voloskom i sva je prilika da će doskora ići u Podgrad, dočim će Kastav i nadatje o.tati bez njega. — Zadrugni je odbor i o tom predmetu u posljednjoj sjednici otvorio zaključak, da se zadruga ponovno obrati na višu oblast da bi i u Kastvu stalno bio namješten jedan živinolječnik. Gospodarima govoda zaista je teško u potrebi dobiti živinolječnika, da spase oboljelo govodo, pa se više puta dogodilo, da idu istoga tražiti u njegovo sjedište, a on je Bog zna gdje, pa dotični gospodar prisiljen je uleći se gleda pomoći i nevještim osobama samo da bi spasio svoje govodo.

I minule godine bilo je kod ovo zadruge osigurano 254 komada govoda, a od tih poginulo je 7 glava, pa je iznos od K 254 — bio razmjerno podjeljen medju unesrećene gospodare.

Tekom godine 1908. primila je ova zadruga od pokrajinskog gospodarskog vijeća četiri bilka oberintalske pasmine, koji bikovi bili su predani u nastojanje:

1. Dobrec Josipu iz Vepřina — Vansanska 72. 2. Brnati Matu iz Puži 120.

3. Bašljan Matu iz Brnati 40., i 4. Tihljas Antonu iz Martolji 41.

Zadrugni odbor uvidjajuć, da se samo upeljivanjem bikova ne može pravo poboljšati pasmina govoda u ovom kraju zaključilo je i zamolilo pokrajinsko gospodarsko vijeće, da bi ovoj zadrugi dobavilo deset glava krava čiste oberintalske pasmine, pomladak kojih uz ovakve bikove bio bi opet čiste pasmine, a ne križane kako to biva do sad uz upeljivanje samih bikova. — Dobavu tih krava umolilo se je uz uvjete da bi mogućnji kmetovi lito odplatili u dva godišnja obroka, dočim bi to siromašniji učinili u četiri godine, a na obroke što bi jošte preostali za izplatiti plaćalo bi se istom vijeću 5% interesa do izplate glavnice. — Oni gospodari, koji bi htjeli prouzeti po jednu kravu mlične pasmine uz takve uvjete nek se prijave kod ove zadruge.

Više puta dogodilo se, da se medju marvom objavi kakva pošastna bolest i gospodari blaga zataje takve bolesti misleć, da će same po sebi izginuti. — Nu nije tomu tako. — Poziva se ovime gospodarima marve, da čim bi opazili kod svoga blaga kakvu pošastnu bolest, da to u svojoj i obćoj koristi odmah putem obćine prijave kotarskom živinolječniku.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar: Naša ratna mornarica.

Povjerenje, koje narod ove mornarije goje prema našoj ratnoj mornarici, pokazali su njezini sinovi ponovno ovo zadnjih dana da to povjerenje u istinu zasluzuje. Momčad njezina aktivna i pričuvna pokazala je i sada, da ju vodi duh velikih morovodja Maksimilijana i Teghetthofa, odznavajući se sa zamjernom pripravnosću i poslušnosću na okup pod njezin slavni barjak. To je dokaz one samozataje i velike ljubavi, koju od admirala do prostog monka posvjedočiše u prvom redu preuzimajući u Vrhovnom Vojskovodji, a u drugom redu priznanje je to veliko i upravljačima, koji znadu blago uzgajati povjerenju im momčad i odvažno voditi ju do pobjede i slave.

Kao Hrvati i Slaveni od arca se radujemo toj liepoj spremnosti naše ratne mornarice, jer ponajveće dika i ponos iste jesu sinovi naše Hrvatske domovine, krv od krvi naše. Slava naše ratne mornarice po tome je usko skopčana sa našom slavom, uspjeh njezin služi na čast djeci našoj i po njima domu njihovom.

Čast svaka i velika svakako ide i sa danjim vodjama ratne mornarice posebice njezinom zapovjedniku grofu Montecuccoli i zapovjedniku ratne luke u Puli pl. Ripperu, koji znadoše svojim mudrim odredbama olakšati tešku službu momčadi, a osobito odakad se počelo s momčadi obćiti u njihovom materinskom hrvatskom jeziku stekli su njihovo povjerenje. odanost i poslušnost, čime je ujedno u momčadi porasla odvažnost i hrabrost te samovijest, kojima će rado založiti i glavu. Tim putem neka se momčad vodi i dalje i u tom duhu nek ju se uzgaja, pak neću uzimanjati nikada junaka, koji će znati stleći lovor-vienaca, pobjede i slavo!

Naš urednik pred sudom.

Prošli petak dne 26. marča obdržavala se pred kotarskim sudom u Rovinju kao tiekovnim sudom rasprava na tužbu neke Virginije Paduani, guvernante župnika u Zbandaju, proti našem uredniku radi prekršnja zakona o tisku (zanamarenje dužne pažnje). Naš urednik pristupio je na raspravu osobno, dok je tužiteljica bila zastupana po koncipijentu Dra. Bartolija iz Rovinja te je na raspravi iznio prigovor proti nadležnosti suda, čemu se je zastupnik tužiteljice usprotivio. Sudac je pak prihvatio prigovor našeg urednika i proglasio nenadležnost kot. suda, i tužiteljicu odsudio na troškove u iznosu K 12-20, uputiv ju istodobno da moža podnijeti tužbu radi prestupka uvriede, poštenja na redoviti porotni sud.

Ta Virginija Paduani očutila se tobože uvređenom radi jednog razgovora izmedju Franine i Jurine objelodanjenog u „Našoj Slogi“ od 24. decembra 1908.

Sieno za Puljsčinu. Čitamo u talij. listovih „da je“ poručbi zemaljskog odbora u Poreču stiglo iz Ravene (Italija) 1489 omola (balaj) siena; koje će biti razdijeljene medju poljodjelce na Puljsčinu.

Ovo je koliko znamo — prvi trošak, što ga čini zemaljski odbor Istre za ublaženje novolje, ali neznamo kako je ta sredi zapala samo Puljsčinu dočim nije u sjevernoj Istri tako rekun ni pesti krmé više. Molimo da nam se to razjasni.

Juraj Kaftančić, sin čestitoga posjednika u Baški i trgovca na Rieci, imenovan je konobarskim nadzornikom za Istru, sa sjelom u Puli. Čestitamo!

Glasi puljsko „Sinjorije“. Il Giornaleto* i ml. Taj zagriženi talijanski listić pozvano je ovih dana talijansku mladež da uči hrvatski jezik, jer da bi moglo doći izmedju Talijana i Slavena do mira ako budu svladane prodaje prošlosti.

Na taj sirenski glas rečenog listića vratiti ćemo se čim nam to dopusti prostor lista.

Lošinjski kotar:

Creske novice.

Cres, 23. 3. 1909.

Medju nama imademo već novog načelnika par mjeseca. Te opazamo, da nješto slobodnije dišemo nego pod prvanjim, kojeg zalo samo naše poprdice kablarije. Birc kako da ga nije bilo ovdje. — Pa kako je on prošao tako će i drugi za njim — a narod naš ostat će čitav. Kao što je prošao njegovo samosilje tako će još koju buru, ali napokon će se osvjestiti i reći vlasteli — dosta je, nain netreba vasega skrbništva mi znademo i sami svojom glavom misliti! No pustimo to, već hoću o drugom da pišem o onom što nas tješi. Novog načelnika nevidimo još na djelu, još idu kola po starom putu, te neznamo hoće li pći novom stazom ili će klipnati kako i do sada. Javna je tajna, da se kod nas neznaba upravljati novcem, jer se troši za ovo i ono — a zašto bi se moralo nelma novaca. Preko 100.000 K potrošilo se za novu školu. Pa doista je lijepa — ali za nas, bi, bija, dobra i smanje troška. A to je još najgore, da mi moramo za nju plaćati namete a neuzivamo je. Ta pravednost moguća jo samo ovuda. Obćelo se od vlade, da će otvoriti barem dva razreda hrv. škole, ali do danas ih nema, a Talijanom se dopušta i nepotrebno. Ali mi se nećudimo, jer smo tomu naučeni od naše vlade. Za nas mari u slučaju državne pogibelji — onda smo prvi. Imaju pravce jer smo janjci!

Kako sam spomenuo općina sagradila je školu na dug, a napustila je stan. Pa da bi barem sturu kaću upotreblila koristonosno. Onaj položaj je naprikladniji za urede. S malo potroška bi se ju moglo urediti, te bi imala općina veliku korist, a i puku bi bili uredi na ruku, jer u sredini mjesta — a i stanova prikladnih bi bilo više. Uz tu kuću moglo bi se sagraditi i veliki bunar, da puk ima ztrave vode — a ne da kupuje vodu od vlastele. Ali što bi rekli Vabrevi, Mitisi, Svizzeri i drugi u kojih kućama se nalaze uredi. Eh to se nesamije, jer bi se škodilo vlasteli. I tako radi koristi nekolicine trpi škodu općina i narod.

Treba pomisliti samo na naš postarski ured, koji se nalazi na skranjem djelu grada, to se biva izloženo ako se ima posla svakom zlu vromenu osobito po zimi. Da je općina zauzela za dobrobit puka morala bi se pritužiti kod ravnateljstva, da se ured smjesti ured grada. Ali neću vrana vrati oči iskupati, tako neću ni onj na općini učiniti krivo postaru a i gospodarom keće. Pa neću ni postar njima. — Od nekoliko vremena poslato je ravnateljstvo pošta ama pečat talij. hrv. ali taj se rjetko vidi. Čuje se, da imaju samo jedan komad. Jerli tomu tako onda je krivo ravnateljstvo, jer bi moralo znati, da ih ovdje treba više, budući veliki ured. No kriv je i postomeštar, koji nepita što mu treba. Ali da njemu je draže, jer i on zna svirati u „Circolo“ onu lažljivu „Non si parla che Italian“. I on zna biti komodan, — zna pustiti ured s jednim činovnikom osobito u vrijeme Jova. No to je stvar ravnateljstva pošta, kojem bismo preporučili, da naloži to se. posvuda u Istri upotrebljuju trojezično tiskanica, a nesamo u hrv. mjestima. Dobro bi bilo, da to naš zastupnici apomenu u Beću, da bude svim jednako pravo. O drugim uredima puštam za drugu prigodu. Nu prije nego svršim moram spomenuti našeg ml.

log Osipa Karvina, koji je bireć naš faktotum. Protiv njega podigulo se je pet tužba glede zlorabaka kod zadnjih obćinskih izbora. Zakutni „Quarnero“ losinjaki piše, da su bez temelja i spominje neke svjedenike, da su ih oni potpisali. Što nećdogačarati istini — a uz to ako bi ih i potpisali nebi se bili ogrješili o kračansku ljubav, jer bi branili pravo. Neznam kako se može pisati, da su bez temelja, kad ima svjedoka, koji će svjedočiti, da mi oni njihuju dati nikakvog ovlaštenja, da njih potpisu. Bilo kako bilo mi se čudimo drž. odvjetništvu, da stvar jednom već nerijet. Kad se je radilo o jednom svjedoku bija je rasprava odmah pošlje dva mjeseca a ovdje se proteže već preko osam mjeseca.

Neznamo radi česa — ta pred zakonom smo svi jednaki, za svih bi morala vrijediti ona bečka „Justitia regnum fundamentum“.

Voloski kotar:

Obćinska uprava u Lovranu. Hrvatski listovi donesli su prošlih dana obćinske dopise o vrlo lošoj upravi obćine Lovran te o sporu izmedju načelnika i tajnika te obćinskih zastupnika. U taj spor da su zapuili i carskog namjestnika kneza Hohenlohe-a u Trstu, koj da je obćeg načelniku pružiti svoju pomoć proti njegovim protivnikom. Mi dvojjimo, o tom da će se namjestnik priti u tuđe postove ako ti u istinu postoje u Lovranu.

Iz Liburnije.

Iz Kastavčine nam pišu: U ovom kotaru raspisana su razna učiteljska mjesta do 6. maja o. g., medju kojima i mjesto nadučitelja I. reda u Kastvu.

Čuje se, da misli vlada podržavati „Delavsku školu“ u Kastvu. Ovih dana stiglo je sieno sa državnom podporom te ga se dieli ljudima u poljevine. Radi velike oskudice isptoga, ljudi se jagme za njim, a primalo ga je, da se svima udovolji. I ovdje se pokazalo, da jo vladina pomoć bila vrlo mršava, kao i po ostaloj Istri, ta bi već skrajnje vrijeme bilo, da vlada ako za zbljga želi narodu dobra učiniti, drugi put ne dieli mrvice.

Pazinski kotar:

Djaško pripomoćno društvo u Pazinu primilo je sa zahvalnosću u prošlom mjesecu veljaci sljedeće prinose: Zem. sk. nadzornik Fran. Matječić — Trst K 40, župnik Franjo Peršić — Vrh. K 10, Varaždinska stećonica — Varazdin K 20, župnik Blaž Soldatić — Lubenice K 6, učitelj Miroslav Grosman — Kastav K 2, učitelj i nar. zastupnik Ivan Sancin — Buzet, da počasti uspomenu svoga pokojnoga oca K 10, odv. koncipient Dr. Niko Banetić — Pazin K 10, voznja automobila K 1, tarok u Pazinu K 4, profesor Fran. Frankola — Pazin, za pivo K 1, Dr. M. Luginja, nar. zast. — Pula, za jedan propis K 6, gosp. Veit, zastupnik trgovceke kuće iz Jägerdorfa za predani duhan K 1, učitelj Josip Monas — Gologoric K 6, profesor Ambros vitez Harčić — Mali Lošinj K 10, na piru Ivana Gržinića i Marije Načinović u Pazinu sabrao gosp. Ivan Filipčić 19. 2. 1909. K 14.32, upravitelj župo Valentin Jerab — Sv. Martin kod Labina K 10, gđja. Marija Gasparović — Karlovac 10, Hrvatska Čitaonica u Rovinjskom selu skupljeno na predlog gosp. Valsela, nadučitelja u Hrašici kod Podgrada K 7-21, tarok u Pazinu K 6, gosp. Jedrejčić Sebastijan — Pazin K 6, Marko Zović — Pazin, skupio na kraljevnom plesu u „Narodnom Domu“ K 7-76.

Koparski kotar:

Iz Kopra nam pišu. Naš tri poučena za bavná društva t. j. Narodna Čitaonica, pjevačko tamburaško društvo „Zvezda“ i dramskičko društvo „Istra“, obnovila su nedavno svojoj uprave, od kojih očekujemo, da će valjanim i triznim radom unapriediti naš društveni život u Kopru.

U odboru čitaonice nalaze se gg. Dr. Čadež, Dominco i Kostičel. U odboru „Zvezde“ gg. Vittori, Rudež, Ječić i Trohn. U odboru „Istre“ gg. Dr. Černe, Dr. Čadež, Dominco, Karkoveček, Kolenec i Klanjšček.

Hrvati i Hrvaticol
Širite „Našu Slogu“.

Razne primorske vesti.

Sastanak zemaljskih zastupnika.
Dokor se u Trstu kod namjesništva sastali svi zemaljski zastupnici Istre, da vijećaju o ublaženju biele u Istri. Pobuda tom vijećanju dao je naš velični g. Dr. Matko Laginja otvorenim pismom na zemaljskog kapetana Dra. Rizzi-a.

Na tom jučeršnjem sastanku prihvaćeni su ovi zaključci: 1. da se odu prije nove sabel, 2. da se iz zemaljskih sredstava dađe 100.000 K za ublaženje biele u Istri, 3. da se porovo vlada, da ona dađe još veći iznos, te je u tu svrhu izabrao odbor sastojeci od Dr. M. Laginje, Vjekoslava Spilčića, Dra. Rizzi-a i Dra. Bartolija, 4. da komisija na namjesništvo za podjeljivanje je podpora stradajućim dodiele još jedan član zemaljskog odbora i četiri zastupnika, da izvada na utjerava poreze prisilnim načinom. Namjesnik prino Hohenlohe je obećao da će nastojati da vlada udovolji tim zahtjevima.

† Dr. Josip Gabričić. U sriedu prošloga tjedna preminuo je u Gorici prosvjed sv. sakramenti nakon duže bolesti Monsignor Dr. Josip Gabričić, kućni prelat Njeg. Svetlosti i počastni kanonik, profesor i bivši ravnatelj srednjeg sjemeništa u Gorici. — Od god. 1871. pa sve do svoje smrti djelovao je blagotvorno u centralnom sjemeništu kao spiritual, profesor i ravnatelj te je i većina našeg svećenstva svršila svoje nauke za njegovo uprave, sa sjemeništem. Bio je blaga i dobra srca, čestit svećenik i slaveniki rodoljub. Vječni mu mir i pokoj!

Vojnički poziv pisan ćirilicom.
Pišu nam iz Trsta: Zanimiv je g. urednik slučaj, što se je dogodio ovdje jednomu Hrvat u Dalmaciji, koj je dobio poziv, da se imade prikazati k svojoj pukovniji br. 22. u Dalmaciji. Poziv hrvatski, ćirilskim slovima od vojnog-popunitbenog zapovjedništva u Zadru, biti će doista rijedak slučaj u ovo doba, kadno oblasti u jednom dielu hrvatskoga naroda smatraju pusto ćirilsko pismo, čak velezdajom!

Bože mili, kad bi državnomu odvjetniku G. Acuriti-u došao takav poziv, da mora u carsku vojsku! Valaj bi, eg. kod popunitbenog zapovjedništva u Zadru frisko stala!

Minuta poglublji rata. Kako smo u zadnjem broju u posebnom članku izrazili nadu, da će vlastiti poezij za rukom odstraniti kamen smutnje između Austro-Ugarske i Srbije, te tako sačuvati dragocjeni mir, tako se je hvala Bogu i diplomatskoj vještni, takođerj dogodilo. Već danas možemo pod izvjestno kazati, da ovaj put do rata neće doći i da će se spor između naše monarhije i susjedne krajevine mirnim putem izravdati. I neka bude tako.

Taj je spor ipak imao jednu žrtvu. Srbski kraljević Gjorgije odrekao se je imne svijtu svojih prava na srbski prijestolj. Na njegovo mjesto stupa mlađji brat Aleksandar. Jeste se doduše nezna za pravi razlog tomu odreknuću mladoga princa, ali povod mu je svakako zadala dugotrajna napetost između Austro-Ugarske i Srbije.

Poziv na sastanak zemaljskih zastupnika. Na hrvatsko pismo Dra. Matka Laginje, zemaljski kapetan za Istru g. Dr. Rizzi razaslao je aliedeci poziv — dakako samo talijanski — na zastupnike na istarskom saboru:

Zabavno stanje, u kojem se nalazi pokrajina radi nerodice i zbog elementarnih nepogoda, nalaze, da se poduzme bezodvlačno potrebite korake i da se u tu svrhu izdade, polag mogućnosti iz zemaljske zaklade podperu te da se zatraži od vlade, da pov. ev. svoj prinos što ga je dala pokrajina za ublaženje nevolje.

U svrhu, da se sabere potrebite podatke izravno o stanju u pojedinih kotarima i da se čuje mnijenje zemaljskih zastupnika o sredstvima, koje bi se upotrebile za ublaženje biele, čast mi je pozvati V. G. na konferenciju u Trst u dvoranu c. namjesništva, koja je u tu svrhu blagohotno odstupljena, za dne 31. marča o. g. u 4 sata po podne*.

Družbine podružnice u Šibeniku Dubrovniku. Nedavno javismo, da je družbina podružnica u Dubrovniku poslala ravnateljstvu u Vojakom 820 kruna. Sada nam pako javlja družbina podružnica u Šibeniku, da šalje družbi 1295 K 22 fl., i to u ime priloda sakupljenog tekom g. 1908.

Hrvatskoj stvari u Istri koristilo bi u

velike, da se i ostale podružnice ugledaju u ove d-istat riedke primjere. Kao svake, tako: je i ove godine naše ravnateljstvo pozvalo sve naše podružnice, da što prije pošalju svoja izvješća na družbino ravnateljstvo. Na žalost moramo priznati, da imamo još uvijek nekoliko podružnica, gdje nekojista ni molba ni pozivi ni opomena. Ne dopadja se to samo u puetim zabitnim selima, već i u mjestima velikim, u kojima je narodna svijest inače živa i budna. Naše ravnateljstvo pozvati će ih ponovno da se oglašne, a i ovom prilikom postavljamo im na srce, da urede svoje račune s Družbom. Primjerom, neka im budu naše dvije uzorne podružnice u Šibeniku i Dubrovniku.

Natječaj. Potpisani odbor razpisuje ovime natječaj za polpora „Bratovštine hrvatskih ljudi u Istri“ za god. 1909. Prosnje obložene školskom svjedodžbom (kolokvijem) prvog polugodišta te izkazom siromastva potvrđenim od općinskog, župnog i poreznog ureda imaju se poslati potpisanom najdulje do 20. aprila tekuće godine.

Osim toga-se zahtjeva od molitelja narodno, da je član Bratovštine on li njegov otac (skrbnik) i da u molbi izrično navede, uziva li jur kakvu drugu potporu i u kojem iznosu. Na molbe, koje neodgovaraju gornjim uvjetima neće se uzeti nikakva obzira.

Listnica uredništva i uprave.
Dopisniku „Jalova politika u Hrvatskoj“. Vaš sastavak nemožemo tiskati rad stanovišta našeg lista, koje nastoji da bude neutralno prema strankarskim prilikama u Banovini.

OBAVIEST.

Dne 10. i slijedećih dana mjeseca maja tek: god. obdržavat će se pred c. kr. ispitni povjerenstvom u Kaštvu ispitni isposobljenja: za pučke i građanske škole.

Kandidati (kandidatkinje), koji žele biti pripisani k tim ispitima, neka svoje redovito biljgovane molbenice uredovnim putem uprave na svoje c. kr. kot. školsko vijeće, koje će ih najkasnije do 30. aprila poslati potpisanom ravnateljstvu.

Taj molbi treba da prema ustanovi točke I. članka II. propisa o ispitima uspješobljnja prilozie:

a) Opis života i obrazovanja svoga, u kojem treba da istaknu knjizevna sredstva, kojima su se služili pripravljajući se za ispit; b) svjedodžbu žrelosti, polučenu u kojoj c. kr. učiteljskoj školi; c) dokaz, da su najmanje dvije godine (u Dalmaciji tri) učiteljevali u kojoj javnoj ili privatnoj školi s pravom javnosti.

Zeli li se tko od kandidata podvrći ispitu, da može u pučkim ili građanskim školama s nastavnim hrvatskim jezikom poučavati. takođerj njemački ili talijanski jezik kao nastavni predmet, neka to izrično spomenu u svojoj molbi.

Ravnateljstvo c. i kr. ispitnoga povjerenstva obavijestit će u pravo vrijeme svakoga od prijavljenih kandidata, da li se pripušta k ispitu ili ne.

u Kaštvu, dne 28. ožujka 1909.

Ravnateljstvo c. kr. ispitnog povjerenstva za pučke i građanske škole.

Frän. Franković
upravitelj.

Br. 697.

Natječajni oglas.

Otvara se natječaj općinskog tajnika-blagajnika mjesne općine Roč sa godišnjom plaćom od kruna 600.

Prije nego li nastupi u službu mora da položi kaucije kruna 1000.

U smislu čl. 18 službene pragmatike moraju molitelji dokazati da su absolvirali nižu gimnaziju ili realnu školu, te da su povoljnim uspjehom bili zaposleni u praktičnoj službi koje općine za barom jednu godinu dana osim toga moraju da poznaju dobro hrvatski jezik te razumjeti talijanski i njemački jezik.

Dokumentirane molbe imaju se odposlati ovome općinskom glavarstvu najdulje do 15. travnja 1909. |

GLAVARSTVO OPĆINE ROČ

Roč, dne 26. III. 1909.

Nadležnik:
Pavletić v. r.

Jeftino česko

PERJE

za krevete

5 kg. novo čihano K. 9'60, bolja K 12'—
biele pahuljice čihane, 18'— " 24'—
kao solag biele pahuljice

Ilice čihane . . . 30'— " 36'—
razabilje se franko pouzećem.

Zamjenjuju se i prima natrag uz naknadu tovar, troška.

BENEDIKT SACHSEL, Lobes, br. 259
pošta PILSEN, Česka.

Soboslikar

VLADIMIR VOJSKA

PULA — Via Sergia, 59.

Preporuča se p. n. općinstvu grada Pule i okolice za soboslikarske i ličilarske radnje.

Izradba moderna, ukusna i trajna.

Cijene umjerene.

Pozor!

50.000 para cipela.

4 para cipela samo za K 7.—

Radi obustave plaćanja nekih većih tvornica, ovlašten sam jednu ovcu zalihu cipela izpod cijene. — Svakomu čovjeku šaljem 2 para mužkih i 2 para ženskih cipela na vrbcu iz crne ili žute kože sa čvrstim poplatima, moderne i elegantne mode točno po pripisanoj mjeri.

Sva 4 para stoje samo K 7.—

Razabilje pouzećem

L. Zwelg's Schuh-Export

KRAKOV broj 95.

Promjena dozvoljena, a na zahtjev vraćam i novac.

Najizvrstnije i najbolje tambure pravi i razabilje

Prva sisačka tvornica tambura

J. STJEPUŠIN,

SISAK (Hrvatska).

Odklivan na Pariskoj izložbi g. 1900. te na Milenijakoj izložbi 1896.

Osim tambura i skladba za tambure imade razna glazbala kao: gusle, citare, gitare, mandoline, harmonike okarinje itd. za koje se šalje poseban cijenik sa slikami.

Veliki ilustrirani otenik šalje svakomu franko i badava.

U istoj tvornici izlazi strokovni tamburaški mjesečnik pod naslovom „Tamburica“ koji donosi uz putku i krasne tamburaške skladbe a etoji na godinu samo 8 kruna. — Tamburaška škola latinskom i ćirilicom tiskana.

PRECISIONS-ÜHR
GENÈVE
OMEGA

GRAND PRIX
PARIS 1889
PARIS 1889

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo na dionice u Punt.

Plovitbeni red

vrijedi od 1. veljače 1909. do opoziva.

Pruga: Rijeka-Punat.

Svakl dan osim nedelje	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svakl dan osim nedelje
5.45	odl.	PUNAT	dol.	po podne 4.35
6.—	dol.	Krk	odl.	4.20
6.10	odl.	Glavotok	odl.	4.10
6.55	dol.	Malinska	odl.	3.25
7.—	odl.	Omiljaj	dol.	3.20
7.80	dol.	Rijeka	dol.	2.40
7.40	odl.		odl.	1.55
8.25	dol.		dol.	1.45
8.30	odl.		odl.	1.45
9.80	dol.		odl.	12.45

Pruga: Baška-Punat.

Utorak Cetvrt. Subota	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Poned. Srijeda Petak
pre podne 4.30	odl.	Baška	dol.	po podne 6.—
5.20	dol.	Punat	odl.	4.50

Uvjetno pristajanje u Staroj Baški.
Ravnateljstvo si pridržuje pravo — prema okolnostima — promjene plovitbenog reda.

Agencija na Rijeci kod I. Pakulića, Via Andriassy 25 PUNAT, dne 16. siječnja 1909.

RAVNAHLJSTVO.

Preporučamo našim obiteljima Kolinsku cikoriju.

REUMATIZAM, neuralgija, teslisa, bodac, ulož, nateklina, reumatično trganje u glavi, zubima i zglobovima liječi se jedino uspješno uporabom

„Paralysian-Linimenta“

po vis. kr. zem. vladi odobren i zakonom zaštićen lijek nadmašuje sve ostale lijekove u djelovanju.

Čuvajte se patvorina!

Cijena boci K 1-60.

Dobiva se u svim ljekarnam. Glavno skladište: Ljekarna PEČIĆ snda dr. B. Vouk — Zagreb.

STECKENPFERD-LILIENMILCH-SAPUN

Najblaži sapun za kožu kao i proti pjegama!

Dobiva se posvuda!

Poslovno geslo :

- Uz mali dobitak, veliki promet, istodobno samo dobra roba.

Imali dobro iduću žepnu uru nije uvijek preko nužno. Ipak za one, koji trebaju žepnu uru, a to je uz današnju priliku svaki koji praktično živi, ima samo takovu vrijednost, koja je doista pouzdana. Hoće je no imati uru, nego li takvu koja nešto točno. U dnu i pouzdana ura čuva od štete i neugodnosti, potreba se lojalni da će se nepotrebno vrijeme utratiti potraliti. Hoćista moći će se točno obdržavati.

Ako dakle trebate takovu uru, to vam se najbolje preporučuju dobro poznate uru kao: ORIGINAL GLASHUTTE, SCHAFFHAUSEN, OMEGA, MOERIS i ORIGINAL ROSKOPF-PATENT od zlata, srebra, nikela i osteli imade uvijek i veliki izbor na skladištu

Ljudevit Malitzky, urar
PULA, via Sergia 65.

Dolje no eventualno i na obradno odplaćivanje. Veliki izbor svih drugih ura u željima, buduća, briljantno i opitne stvari, i potrebne za pušnje. Doći češko ulaganje roba, to ne držim članika. Pošto je kod naručitelja navesti vrst robe. Uz dobro jasnstvo i preporuku šaljem stvari na izbor

J. KOPAC

Odlikovan sa 3 srebrne kolajne u Gorici godine 1891. 1894. 1900.
Čestna diploma i zlatna kolajna u Vidmu godine 1902.
Zlatnu kolajnu i zaslužni križ u Rimu godine 1903.

Svijećarna na paru
J. KOPAC, Gorica, ul. Sv. Antona br. 7.

Preporuča pred. svećenstvu, crkvenom starešinstvu, p. n. slavnom obćinstvu svijeće iz prijesnog pečelnoga voska. Kilogram po K 5.—. Za prijesnost jamčim e K 2.000. Tamjan Myrrhae, Styrax, šitija i stakla za vječno svjetlo po jeftinoj cijeni. Gg. trgovcima preporučam svijeće za pogrebe, za božićno drveće, vošteni svitci med najjeftinije vrsti uz veoma niske cijene. Zuti vosak kupujem u svakoj množini po najvišoj dnevnoj cijeni.

Na zahtjev šaljem ojenik franko.

Svi u krojački salon Zovića ! !

Trgovina manufakturne robe i krojački salon
MARKO ZOVIĆ - PAZIN

Skladište odijela najmodernijeg kroja i sukna, kao i samog sukna za muške i ženske uz tvorničke cijene.

Svaku mu je slobodno pogledati i promjeriti robu.

Zašto može Zović za 30% jeftinije prodati šivaći stroj?
Zato! jer radi bez agenta!

Osam-podijelna garancija. Konkurencija isključena.

Brza, točna i solidna posluža.

Novo: Proljetna i ljetna sezona!

Novo: Proljetna i ljetna sezona!

SVI ONI BOLESTNI

koji nemaju apetita za jesti, koji trpe na slaboj probavi, zatvorenju, žgaravici, nadimanju, prekomjernom stvaranju kiseline u želudcu, glavobolji, grčevima, pijući izvrstne „**Želudčane kapljice**“

Ljekarne k' „Sv. Ćirilui Metodu“ u Pazinu,

... povraćaju narušenom zdravlju prijašnju jkast i svježinu. ...
CIJENA: 6 boćica 2 K 60 fil.; 12 boćica 4 K 80 fil.

SVIM ONIM

koji trpe na kašlju, plućnom kataru, češkom dihanju, slabosti, bledoci, preporuča se izvrstno bakalarevo ulje pripravljeno sa željezom. Isto je tako ugodno pripravljeno, da ga i najosjetljiviji bolesnik piti može.

Cijena jednoj boći 2 krune.
Osobito se preporuča za malu djecu.

Ovi ovdje navedeni lijekovi dobivaju se samo u Ljekarni k' „Sv. Ćirilui Metodu“ u Pazinu (Istra), te se razašljilo ili pouzdećem — ili ako se novac unapred pošalje. Naputak uporabe priložen je u svakoj staklenci. Ista Ljekarna preporuča svoje bogato skladište Ljekarničkih specijaliteta, mineralnih voda, svake vrsti ovoja i t. d.

Zahtjevajte liepo uredjeni
cijenik sa kolendarem 1909.
„Narodne tiskare“ LAGINJA i DR., Pula.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplaćuju sadržanih dionova jedan ili više po krana s.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član to pinča od istoga 4%,
dista bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog odkasa, a iznose od 1000 K ako se nije kod uložena suglasno ustanovio veći ili manji rok za odkas, uz odkas od 8 dana.

Zajmове (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podno i 3—6 sati poslije podno; u nedjelju i blagdane zatvorono.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u vjale Carrara vlastita kuda (Narodni Dom) prvi put deano, gdje se dobivaju pobliže informacije.

Ravnateljstvo.

Dvostruki elektro-magnetički KRIŽ ili ZVIEZDA
R. B. broj 86967.
Telefon br. 45—22.

godina stare bolesti izliječeno su sa mojim strojom posve i od izličenih sa mojim strojom R. B. broj 86967 izraženo zahvalje kao i od ožiljenih dijelova izdane svjedočbe i priznanice iz svijlu strana svijeta pohranjene su u mojoj plamotranj, gdje stoje svake koma u svako doba na vidj. **GDJE NIJE DAN LIK NIJE POMOŠAO, MOLIM POKUŠATI MOJ STROJ,** jer je to sigurno sredstvo protiv goro navedenim bolestima, a onaj bolesnik, koji po mojem stroju nobi bio izličen najulje u roku od 45 dana, doživio novac natrag.

Upozoravam osobito p. n. obćinstvo na to, da se moj stroj ne smije zamjenjivati sa Voltinim, koji je poradi svoga neuspješna zabranjen u Njemačkoj kao i u Austro-Ugarskoj, dočim moj dvostruki elektro-magnetički križ ili zviezda R. B. broj 86967 osobito se hvati i uljeva vanredno depandnost poradi svoje izvrstno ljekovitosti.

MALI STROJ STOJI 6 K. Rabiti ga mogu samo djeca i jako slabo gospodje.

VELIKI STROJ STOJI 8 K. Rabiti se kod ostarijelih 20 godina, kroničnih bolesnih.

Dopisivanje i naručbe obavljaju se i u hrvatskom jeziku. Pouzdećem ili ako se novac unapred pošalje, razašljilo glavna prodavaona za tu i inozemstvo.

ALBERT MÖLLER,
Budimpošta, V/41. Kolar,
Vadaaz-ulica br. 34.

OPCINSKA ŠTEDIONICA
u BIOGRADU pri moru (DALMACIJA).

Osnovana po regulativu e. k. Ministarstva u Beču, pod jamčenjem cjelokupno imovine općino Biograd i pod državnom kontrolom.

Ukamaćuje uloge na štednju sa

5% čistih,

jer i porez na kamatu uloga plaća sama štedionica.

Podjeljuje hipotekarne zajmове, eskomptira mjenice i vrši ostale bankarske poslove.

Uplatne listove e. k. poštanske štedionice za ulaganje novaca šalje besplatno.

ODPREMNIČKO I KOMISIONO DRUŠTVO
BALKAN
d. o. s. j. u TRSTU
RIVA GRUMULA broj 14.
Telefon 2180. Brojavi: BALKANSPED.
Žiro-račun kod „JADRANSKE BANKE“ u Trstu.

Prima u svoje dobro uredjene magazinske svaku vrst gotovinarskih proizvoda, daje na iste predjumeve a uz vrlo povoljne uvjete i brine se za prodaju istih najkulantnije. Isto tako kupuje i prodaje svaku vrst robe po nalogu i na račun svojih mušterija najpovoljnije. Otvara carinske kredite, ocarinjuje robu i daje zajmове na robu ležeću u javnim skladištima. Otprema svaku vrst pošiljaka u svim pravcima točno i brzo, obavija reklamacije i daje svako strukovno razjašnjenje i uputu brzo i badava.